

1) LOCALIZARE GEOGRAFICĂ

Regiunea de dezvoltare Vest este situată în partea de vest a României la granița cu Ungaria și Serbia, fiind alcătuită din punct de vedere administrativ-teritorial din patru județe: Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș. Regiunea Vest are o suprafață de 32 034 km², reprezentând 13,4% din suprafața țării, fiind comparabilă cu Republica Moldova sau Belgia.

Regiunea este traversată de paralele de 45° și 46° latitudine nordică și de meridianele de 21°, 22° și 23° longitudine estică.

Fiind așezată în partea central-estică, Regiunea Vest are o poziție strategică în Europa, acesta constituind principala poartă de intrare în România dinspre Ungaria (puncte strategice de intrare/ieșire la Nădlac, Curtici și Cenad) și dinspre Serbia (puncte strategice de intrare/ieșire la Jimbolia și Moravița).

Harta 1.1 – Așezarea Regiunii Vest în cadrul României și Europei

Regiunea Vest este delimitată de următoarele puncte extreme: extremitatea sudică a regiunii se află în localitatea Berzasca, județul Caraș-Severin - 44°35'12" lat N, extremitatea nordică în localitatea Berechiu, județul Arad - 46°38' lat N, extremitatea vestică în localitatea Beba Veche,

județul Timiș - 20°15' 44' long E, iar extremitatea estică în apropiere de localitatea Petrila, județul Hunedoara - 23° 27' long E.

Poziția geografică a celor trei județe de frontieră (Arad, Caraș-Severin și Timiș) asigură Regiunii Vest un grad de deschidere determinant pentru viitorul său și constituie un atu major, iar prezența Dunării, care formează parțial frontiera cu Serbia, întărește această dimensiune de „zonă de trecere, zonă de contacte.”

De asemenea, așezarea Regiunii Vest în vecinătatea unui stat membru al UE (Ungaria) și a unui stat candidat la UE (Serbia) a constiuit premisa unei cooperări transfrontaliere cu aceste țări vecine în contextul în care la nivel european „se vizează promovarea unei abordări coerente și integrate a dezvoltării regionale, tratând provocările comune, garantând eficiența și securitatea la granițele externe și încurajând cooperarea la nivel local.”¹

În perioada 2007-2013 două programe importante s-au derulat în regiune și anume (fig. 1.1):

- Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Ungaria 2007-2013
- Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia

Obiectivul general al programului România-Ungaria este acela „de a aduce diferiți actori - oameni, actori economici și comunități - mai aproape unii de alții, cu scopul de a valorifica mai bine oportunitățile oferite de dezvoltarea comună a zonei de frontieră”². „Mai mult decât atât, programul are drept scop îmbunătățirea competitivității și atractivității zonei de frontieră, prin intervenții diverse care contribuie la dezvoltarea integrată a zonelor de nivel NUTS III.”³

Din cadrul Programului de Cooperare Transfrontalieră România-Ungaria fac parte județele Arad și Timiș, fiind disponibile fonduri de peste 100 de mil. Euro. În județul Arad au fost finanțate 11 proiecte în cadrul acestui program, pentru ca în județul Timiș să fie finanțate 32 de proiecte.⁴

Fig. 1.1 – Programele de cooperare transfrontalieră ale Regiunii Vest (2007-2013)

Sursa: www.huro-cbc.eu, www.romania-serbia.net, cu modificări

¹http://europa.eu/legislation_summaries/external_relations/relations_with_third_countries/eastern_europe_and_central_asia/r17104_ro.htm

² http://www.huro-cbc.eu/en/objectives_and_priorities

³ Ibidem

⁴ [http://www.huro-cbc.eu/en/financed_projects?areas\[0\]=0&area\[0\]=0&county\[19\]=19&page=4](http://www.huro-cbc.eu/en/financed_projects?areas[0]=0&area[0]=0&county[19]=19&page=4), în anul 2013

Zona de graniță Romania-Serbia are 546 km lungime, Dunărea formând o frontieră naturală pe aproximativ 230 km din lungimea totală. Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră Romania-Republica Serbia se adresează regiunilor din zona de graniță dintre Romania și Republica Serbia. Acest Program oferă ambelor țări oportunitatea de a-și continua cooperarea transfrontalieră în cadrul noului Instrument de Asistență pentru Pre-aderare (IPA).⁵

Scopul strategic al Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră Romania-Republica Serbia este de a obține o dezvoltare mai echilibrată și durabilă din punct de vedere socio-economic a zonei de graniță Romania-Serbia pe baza proiectelor transfrontaliere și a demersurilor realizate în comun de către reprezentanții din Romania și Republica Serbia.⁶

Datorită poziționării geografice cât și a altor factori de natură socio-economică, Regiunea Vest din România este cea mai bogată regiune din țară exceptând Bucureștiul, cu un PIB pe cap de locuitor cu 10 procente mai ridicat decât media națională. Cu toate că în cea mai mare parte a ultimului deceniu regiunea a cunoscut o creștere economică rapidă, rezultatele pozitive ale acestei dezvoltări nu au fost distribuite uniform în întreaga regiune. Mai mult de atât, inegalitățile economice și sociale s-au intensificat în ultimul deceniu, atât în interiorul regiunii cât și de o parte și de alta a zonelor transfrontaliere.

În acest context, programele care se vor derula în perioada de programare 2014-2020, au ca scop reducerea inegalităților sociale și economice în zona transfrontalieră cât și recuperarea decalajelor față de statele dezvoltate ale UE.

Principalele avantaje ale regiunii sunt date de proximitatea cu state europene dezvoltate, de multiculturalitatea acestui spațiu, cât și de derularea unor investiții străine importante în regiune.

În contextul cooperării europene, aderarea Serbiei la UE va constitui o oportunitate importantă pentru regiune, cu importante beneficii economice și sociale.

Nevoile de dezvoltare acoperă o multitudine de intervenții, însă principalele dezavantaje ale regiunii sunt cele legate de infrastructura de transport. Legăturile în această zonă transfrontalieră sunt slab dezvoltate: conexiunile pe modul de transport rutier sunt lente și de cele mai multe ori insuficiente în contextul în care nu au fost finalizate autostrăzile atât de necesare pentru sporirea legăturilor; pentru modul de transport pe cale ferată, situația nu este mult mai diferită, existând, de asemenea deficiențe în facilitarea transportului facil de persoane și mărfuri. Cu toate acestea, în prezent se derulează lucrări la tronsonul de cale ferată de la punctul Curtici la Arad și Orăștie (conexiune pe CF între Ungaria și România). De asemenea, fluviul Dunărea constituie o mare oportunitate pentru dezvoltarea regiunii, în contextul Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării.

⁵ http://www.romania-serbia.net/index.php?option=com_content&view=article&id=47&Itemid=28&lang=ro

⁶ Ibidem